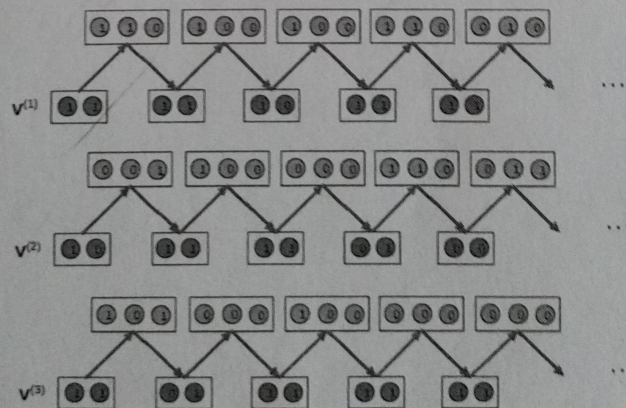

Duboko učenje

pismeni ispit

1. Razmatramo sigmoidalnu transformaciju podataka u izlaznom sloju dubokog modela kojeg učimo optimiranjem i) kvadratnog gubitka ii) negativne log-izglednosti. Izvedite gradijente obaju gubitaka s obzirom na ulaze sigmoidalne funkcije. Koji od dvaju gubitaka je prikladniji za slučaj klasifikacije? Zašto? Napišite kod za računanje gradijenata pod numpyjem pod pretpostavkom da podatci dolaze u grupama proizvoljne veličine.
2. Razmatramo učenje višerazredne logističke regresije optimiranjem unakrsne entropije stohastičkim gradijentnim spustom uz zadanu stopu učenja $\delta = 1$. Zadan je sljedeći skup za učenje: $x_1 = (1, 1, 1, 0)$, $y_1 = [1, 0]$, $x_2 = (0, 1, 1, 1)$, $y_2 = [0, 1]$. Početno stanje matrice težina i vektora pomaka zadano je s $\mathbf{W}^0 = \begin{bmatrix} 0.5 & -0.5 & -0.5 & 0.5 \\ 0.5 & -0.5 & 0.5 & -0.5 \end{bmatrix}$, $\mathbf{b}^0 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}$.
  - (a) Odredite jednadžbe gradijenata svih parametara.
  - (b) Provedite učenje podatkom (x_1, y_1) , bez korištenja ikakve regularizacije. Izračunajte gradijente i nove vrijednosti parametara.
  - (c) Provedite jednu epohu učenja počevši od $\mathbf{W}^0$ i $\mathbf{b}^0$, uz regularizaciju ispuštanjem (engl. dropout) ulaznih značajki s vjerojatnošću $p(\mu_{x_i}) = 0.5$, $i = 1, 2, 3, 4$. Pretpostavite sljedeći raspored ispuštanja:
    - prva mini-grupa je (x_1, y_1) , ugašeni su 1. i 3. ulaz,
    - druga mini-grupa je (x_2, y_2) , ugašeni su 2. i 4. ulaz.
 Izračunajte gradijente i nove vrijednosti parametara.
  - (d) Izračunajte izlaz naučene mreže za ulaze $x_a = (0, 1, 0, 1)$ i $x_b = (1, 0, 1, 0)$.
3. Razmatramo ograničeni Boltzmannov stroj s dva elementa u vidljivom i tri elementa u skrivenom sloju. Gibbsovo uzorkovanje za mini-grupu od tri uzorka $v^{(1)}$, $v^{(2)}$ i $v^{(3)}$ prikazano je na slici. Potrebno je izračunati korekciju i) za težinu w_{13} koja povezuje elemente $v^{(1)}$ i $h^{(3)}$ te ii) za težinu w_{23} koja povezuje $v^{(2)}$ i $h^{(3)}$. U rješavanju koristite algoritam CD-3 i koeficijent učenja $\eta=0.01$.

4. Za izlazni sloj varijacijskog autoenkodera odabrali smo Rayleighovu distribuciju:

$$p(x|\sigma) = \frac{x}{\sigma^2} e^{-x^2/(2\sigma^2)}$$

Izvedite izraz za drugu komponentu funkcije cilja varijacijskog autoenkodera:

$$E_{q_{\varphi}(\mathbf{z}|\mathbf{x}^{(i)})} [\log(p_{\theta}(\mathbf{x}^{(i)}|\mathbf{z})]$$

Pretpostavite da je dovoljno samo jednom uzorkovati skriveni sloj jer su mini-grupe dovoljno velike. Skicirajte odgovarajući dekođer.

5. Učiteljica Svjetlana suočena je s teškim problemom - učenici njenog 2.D razreda iznimno su nestašni. Naime, kad stanu u red za prebrojavanje koliko ih je prisutno na nastavi, neki od njih se nakon što su prebrojani vrte na kraj reda, te ih zbog svoje zaboravljivosti Svjetlana ponovno prebroji, i ponekad po kraju (dugotrajnog) brojanja izgleda kao da je mnogo više djece na nastavi nego što ih ima u razredu - što je stvarno nemoguće. Svjetlana je u novinama pročitala o novoj metodi povratnih neuronskih mreža, te ih je odlučila iskoristiti za svoj problem.

Zadatak je postavila kao u nastavku: svaki indeks skrivenog stanja povratne neuronske mreže odgovara jednom učeniku, te na tom indeksu želi imati informaciju je li se učenik pojavio taj dan ili nije (0 ako nije, 1 ako je). Osim toga, kako bi skratila vrijeme brojanja, želi da povratna mreža na izlazu ispiše (1 - broj učenika koji nedostaju). Dakle, u slučaju da su svi učenici prisutni na izlazu je 1, ako fali jedan učenik, na izlazu je 0 a ako fali dvoje učenika, na izlazu je -1 itd.

U Svjetlaninom razredu je troje učenika, te je svakom od njih dodijeljen one-hot kod. Na ulaz mreže u slijedu dolaze one-hot kodovi učenika. Radi jednostavnosti, prijenosna funkcija na izlazu je identitet (umjesto funkcije softmax), a dimenzionalnost izlaza je 1. Skriveno stanje mreže je inicijalizirano na vektor nula. Ukoliko je poznato da je matrica $\mathbf{U}$ jedinična, matrica $\mathbf{W}$ dijagonalna, odredite vektore pristranosti $\mathbf{b}$ i $\mathbf{c}$, matrice težina $\mathbf{W}$ i $\mathbf{V}$ te prijenosnu funkciju skrivenog sloja f .